

igjennem, ja, — jeg vil gaae meget videre, — naar jeg ikke kunde bringe Exempler for Dagen paa, hvorledes det allerede er tilgaaet i det Store ved lignende Instituter; i den Henseende er der derfor ingen Banfkelighed. Jeg skal kunne vise, hvorledes man ikke behøver at accumulere Penge, ikke at kjøbe og sælge Obligationer og andre Papirer, fordi man har en Kassebeholdning, det skal jeg meget godt kunne oplyse. Det er en svag Side ved hele vort Regjeringsmaskineri, at man hænger sig fast ved store Summer som Kassebeholdning; det er Noget, jeg altid har bestridt og skal bestride, hvor jeg møder det, og man skal derfor ikke paatvinge private Instituter, som selv have Opfindsomhed nok til at hjælpe sig igjennem uden saadanne Paalæg, nogen saadan Forpligtelse; det er denne Tvang, som skal undgaaes.

Hvad nu Pantefagen angaaer, saa skal jeg, da den en enkelt Gang har været under Omstale, ogsaa berøre den. Det, som her er at gjøre, for at komme bort fra den negative Beviisførelse, komme bort fra, at den, der ikke skylder Noget, skal være nødt til at tilveiebringe Beviis for, hvad han ikke skylder, er meget simpelt: man paalægger Embedsmændene ved den private Forening under Justitsministeriets Bestyrelse selv at sørge for, at de kjende Pantebøgerne, saa at det, naar jeg melder mig for at træde ud, med et vist Barsel om, naar Udtrædelsen skal foregaae, ikke skal være mig, der underretter de Bedkommende om, hvorledes min Stilling er i Pantebogen, men Foreningens Embedsmænd, der selv skulle skaffe sig dette at vide. Det er det Naturligste, det er en ganske simpel Fremgangsmaade, og dermed ere alle Banfkeligheder afhjulpede; thi saa er Panthaveren fuldkommen sikret for hvad han skal være sikret for ved den, som asfurerer. Det skal ikke være Statens Sag at blande sig derimellem og give de Bedkommende Faldhat paa; men det skal være Foreningen paalagt at sørge for, at de Forpligtelser, den ved Lovgivningen har faaet Paalæg om at iagttage, kunne blive opfyldte paa en for de Paagældende ikke bebyrdende Maade, og det er en bebyrdende Maade at paalægge en Mand i saa Henseende at føre et negativt Beviis. Naar han kommer og siger:

jeg har intet Pant, saa maa det være nok, indtil det Modsatte bliver bevist; man maa antage Manden for en sandbru og ærlig Mand, indtil man beviser ham, at han er en Løgner; det maa paaligge Foreningens Embedsmænd at skaffe sig den Oplysning, og det er meget let og simpelt. Og hvad skeer saa? Saa skeer det, at en enkelt Mand henvender sig til Bedkommende paa 10, ja maaskee paa 20 Personers Vegne paa eengang, istedetfor at man ellers paalægger 10 til 20 Personer enhver især den samme Uleilighed ved en 4 à 6 Reiser hen til en Retsbetjent, hvis Pantebøger maaskee ikke ere i Orden. Jeg troer ikke, at Banfkelighederne ere saa store; men man gjør dem store, fordi man seer Sagen eensidigt; man seer Sagen som Bestyrer af en Indretning, der saameget som muligt søger at haandhæve et Monopol, og vi have hørt fra et Medlem vore paa den anden Side (C. Petersen), hvormegent Medhold han giver Monopolisterne.

Monrad: Hvad den ærede Rigsdagsmand nu bemærkede, angaaer Noget, der slet ikke staaer i det foreliggende Forslag. Forslaget under Nr. 2 i § 2 indeholder slet ikke det, som han omtalte, men gaaer ud paa noget ganske Andet. Det er jo rigtig nok en meget let Sag at forsvare en Bestemmelse, naar man skylder en ganske anden ind istedet og da siger: Saaledes og saaledes kunne I gjøre; men en saadan Bestemmelse, som den ærede Rigsdagsmand omtalte, foreligger imidlertid, som sagt, ikke, hvorimod der i § 2 under Nr. 2 er bestemt, at alle Panthavere skulle foretage visse Handlinger, for at varetage den Ret, der nu tilkommer dem, dersom de ikke ville gaae Glip af den, og i den Henseende bære de Udgifter, som dette vil medføre. Den ærede Rigsdagsmand havde derfor Ret i, at han slet ikke omtalte denne Bestemmelse, men opstillede en ganske ny, for hvilken han optraadte som Forsvarer; men den har ikke Noget at gjøre med det Forslag, der her foreligger i § 2 under Nr. 2.

G. Winther: Den ærede Minister synes at have misforstaaet mig, naar han troer, at jeg har sagt, at de Banfkeligheder, som vi